

A környezeti nevelés gyakorlati módszereinek vizsgálata az Őrségi Nemzeti Park látogatóközpontjaiban

Készítette: Kovács Dóra Ágnes

Természetvédelmi mérnök Bsc, levelező tagozat

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Belső témavezető: Dr. Alföldi Zoltán, egyetemi docens

Az Őrségi Nemzeti Park területén található két Természetvédelmi Látogatóközpont melyek lakóhelyemtől nem messze csodálatos vidékeken lettek felépítve. Mind két épület egy-egy fontos természeti kincsünket dolgozta fel. A szakdolgozatomban a környezeti nevelés módszereit kutattam ezeken a területeken.

Csákánydoroszlóban a „Rába csodálatos világa” tekinthető meg gyönyörű interaktív installációkon a Vízi Vándor Természetvédelmi Látogatóközpontban, Szőcén pedig a botanikusok paradicsoma a Lápok Házát és a körülötte lévő tőzegmohás láprét. Dolgozatom írását ezek felkeresésével kezdtem. Megvizsgáltam a területek adta lehetőségeket, kerestem a válaszokat milyen helyeken épülhet fel egy ilyen központ. Az interneten régi katonai térképeken kutatva tanulmányozhattam több száz évre visszamenőleg ,milyen volt a területek alakulása a tájhasználat vagy a Szőce-patak és Rába vizsgált szakasza. A víz mind két bemutatóhely témájában fontos pont hiszen nedves területekről van szó.

A környezeti nevelés jelen volt már az ember megjelenése óta természetesen akkor még nem volt ennyire tudatos, mint most és nem is így nevezték. Ahogy észleltük a környezeti problémákat érkeztek a megoldások vagy a megfelelő cselekvések indítványozásai. Környezeti nevelés egy új szemléletet ad formál bennünket, és jobbá tesz.

A világban már régóta jelen van a környezetvédelmi oktatás , de hazánk történelmében is már korán jelentkezett, mint fogalom, például nálunk rendezték meg először a Madarak és fák napját. Tudásunk bővítésében nagyon nagy szerepet töltenek be Nemzeti Parkjaink, számos értékekkel és kincsekkel bemutatva mennyire csodás a Földünk. Az itt dolgozó lelkes

munkatársaknak köszönhetően mindig friss információkkal gazdagodhatunk a rendezvényeken és a bemutatóhelyeken.

A dolgozatomban nagy hangsúlyt fektetek a már említett két látogatóközpontra. Mindkettő nagy sikernek örvend, mint a statisztikában is megfigyelhető minden évben rengeteg látogatójuk van. Az épületek telis-tele vannak interaktív installációkkal, amelyek még a mai gyerekeket is odaragasztják egy-egy állomáshoz. A bemutatótermek úgy lettek kialakítva, hogy minden ide betérő megtalálja magának az új információt, minden korosztályt ámulatba ejt.

Park nevelési céljai, hogy egy természet szerető szemléletet alakítsanak ki már gyermekkorban hiszen ilyenkor vagyunk a legformálhatóbbak. Az a véleményem, hogy azok a felnőttek, akik gyermekként fogékonyabbak erre vagy akár részt vesznek valamilyen programon, amelyen környezeti nevelés folyik nagyobb eséllyel fogják saját gyermekeiknek ezeket átadni, mint azok, akik csak egy tanóra keretén belül hallanak róla és nem látják a gyakorlatban. Persze nagyon fontos, hogy mint szülő támogató legyen a nevelésben sajnos sokszor tapasztalom azt, hogy a gyermek fogékony, de a szülő nem partner a témában. Az ÖNPI-nál mindent megtesznek, hogy egy-egy látogatáson elinduljon a gyermekben a szemléletváltás, hogy utána ő maga érezze mi a helyes út.

A kutatásom során volt szerencsém a Park munkatársaival interjúkat készíteni, nagyon készségesek voltak velem. Nyíltan beszéltek velem a csodálatos munkáról, amit végeznek, a nehézségeikről, a módszereikről, arról hogyan is látják a jövőt. A szakdolgozatomban ezeket igyekeztem feldolgozni a témámba illeszthetően. Próbáltam érdeklődést kelteni, hiszen a természet mindenkit szeretettel fogad, mi sem állhatunk hozzá másképpen.

Úgy gondolom élő példája vagyok, hogy ha megfelelő korban elkezdik a környezeti nevelést fogékonná válhatunk egy életen át a természet mély tiszteletére és jelenleg szinte ez a legfontosabb, amit meg kell tennünk